

Co bude potřeba z teorie:

Definice (primitivní funkce). Říkáme, že funkce F je primitivní funkcí k funkci f na (otevřeném) intervalu I pokud $F' = f$ na I .

Definice (neurčitý integrál). Množinu všech primitivních funkcí k funkci f (na I) značíme $\int f(x) dx$ a nazýváme neurčitým integrálem funkce f (na I).

Je-li F primitivní funkcí k funkci f , platí $\int f(x) dx = \{F + C : C \in \mathbb{R}\}$, což zkráceně zapisujeme $\int f(x) dx \stackrel{c}{=} F(x)$ a říkáme, že neurčitý integrál z funkce f je až na konstantu roven funkci F . Často též uvidíte zápis $\int f(x) dx = F(x) + C$. Rovněž často vynecháváme závislost na x i symbol dx .

Věta (linearita primitivních funkcí). Nechť F je primitivní funkcí k funkci f a G primitivní funkcí k funkci g (obojí na intervalu I) a buď $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Potom $\alpha F + \beta G$ je primitivní funkcí k funkci $\alpha f + \beta g$ (na intervalu I).

Věta (per partes pro neurčitý integrál). Nechť F je primitivní funkcí k funkci f a G primitivní funkcí k funkci g (obojí na intervalu I) a nechť f je spojitá na I . Potom

$$\int Fg = FG - \int fG \quad (\text{na } I).$$

Věta (1. věta o substituci pro neurčitý integrál). Nechť F je primitivní funkcí k funkci f na intervalu (a, b) a nechť $\varphi : (\alpha, \beta) \rightarrow (a, b)$ má vlastní derivaci ve všech bodech intervalu (α, β) . Potom

$$\int \varphi'(t) \cdot f \circ \varphi(t) dt \stackrel{c}{=} F \circ \varphi \quad \text{na } (\alpha, \beta).$$

Věta (2. věta o substituci pro neurčitý integrál). Nechť φ má vlastní a nenulovou derivaci ve všech bodech intervalu (α, β) a nechť $\varphi((\alpha, \beta)) = (a, b)$. Pokud pro f definovanou na intervalu (a, b) platí

$$\int \varphi'(t) \cdot f \circ \varphi(t) dt \stackrel{c}{=} G(t) \quad \text{na } (\alpha, \beta)$$

potom

$$\int f(t) dt \stackrel{c}{=} G \circ \varphi^{-1}(t) \quad \text{na } (a, b).$$

Příklady:

Příklady bez substitucí:

1. $\int \left(\frac{1-x}{x}\right)^2 dx,$

2. $\int \tan^2 x dx,$

3. $\int xe^x dx,$

4. $\int x^2 \sin x dx$

5. $\int x \arctan x dx,$

6. $\int \log x dx$

7. $\int \log^2 x dx$

8. $\int x \operatorname{arctanh} x dx$

9. $\int e^x \cos x dx$

10. $\int \cos^2 x dx$

11. $\int \sin^4 x dx$

12. $\int \frac{x}{\cos^2 x} dx$

13. $\int \sin(\ln x) dx$

Příklady s jednoduchými substitucemi:

1. $\int \frac{1}{x^2 - x + 2} dx$

2. $\int \tan^2 x dx,$

3. $\int \frac{1}{1 + \cos x} dx$

4. $\int \sin(3x - 5) dx$

5. $\int x e^{-x^2} dx,$

6. $\int x^3 a^{-x^2} dx$

7. $\int \frac{1}{e^x + e^{-x}} dx$

8. $\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}(\arcsin x)^2} dx$

9. $\int \sin^7 x dx$

10. $\int \arccos x dx$

11. $\int \operatorname{arcsinh} x dx$

12. $\int \operatorname{arctanh} x dx$